

Pińsk, m. pow. w gub. mińskiej.

Pińsk położony jest nad rzeką Pina w odległości 254 w. od Mińska, przy liniach kolejowych Brześć-Briansk i Wilno-Równe. Należy do bardzo starożytnych grodów Rusi litewskiej. Nestor pierwszy raz wspomina o nim pod rokiem 1007. Długi czas Pińsk i Turów stanowiły jedną dzielnicę księżęcą przyczem Pińsk nieraz się oddzielał od Turowa, osobną stanowiąc całość w XIV wieku. Gedymin przyłączył Pińsk razem z Kijowem i całym obszarem poł.-zachodnim do swych posiadłości. Księstwo pińskie jednak, chociaż na odmienych warunkach, istniało jeszcze z górą dwa wieki. W roku 1523 Pińsk z przyległościami przez Zygmunta I podarowany został królowej Bonie. Stefan Batory nadał miastu prawo magdeburskie oraz przywilej na jarmarki i kontrakty. Po trzecim rozbiórze Rzplitej utworzono w Pińsku djecezję katolicką, która jednak trwała za ledwie do roku 1798. Najdawniejszym kościołem w Pińsku i jednym z najdawniejszych na Litwie jest kościół po-franciszkański, fundowany w r. 1396 przez Zygmunta

Kiejstutowicza. Najdawniejszą w Pińsku również jest cerkiew soborna św. Teodora, której założenie podanie miejscowe odnosi do czasów Włodzimierza Wielkiego. Mieszkańców w r. 1907 liczono w Pińsku—34756.

Z zakładów naukowych istnieją tu: 7-klasowa szkoła realna-gimnazjum żeńskie prywatne, 6-klasowe gimnazjum męskie i żydowskie 7-klasowe gimnazjum żeńskie prywatne. Z instytucji społecznych zaś: Pińskie Tow. Rolnicze, Poleskie T-wo Wz. Kredytu dla ziemian i T-wo Wzaj. Kredytu. Pińsk jest miastem dość znacznem, robiącym poważne obroty handlowe. W porcie jego ciągle, zwłaszcza na wiosnę, przewija się sporo statków parowych, berlinek, szahalci i dumbasów. Od lat już kilkunastu ziemianin O'Brien de Lassys założył tu fabrykę statków i łodzi parowych. Fabryka ta różnemi kolejami powodzenia trwa aż do dzisiaj: wiele drobniejszych statków parowych na Prypeci, Niemnie, Wilji i kanałach pochodzi z tych właśnie warsztatów. Pośród nieruchomości miejskich godnym jest uwagi „dom Skirmuntów“, zdawna na Pińszczyźnie osiadłej rodziny. Jest tu mnóstwo pamiątek rodzinnych oraz archiwum i zbiory.